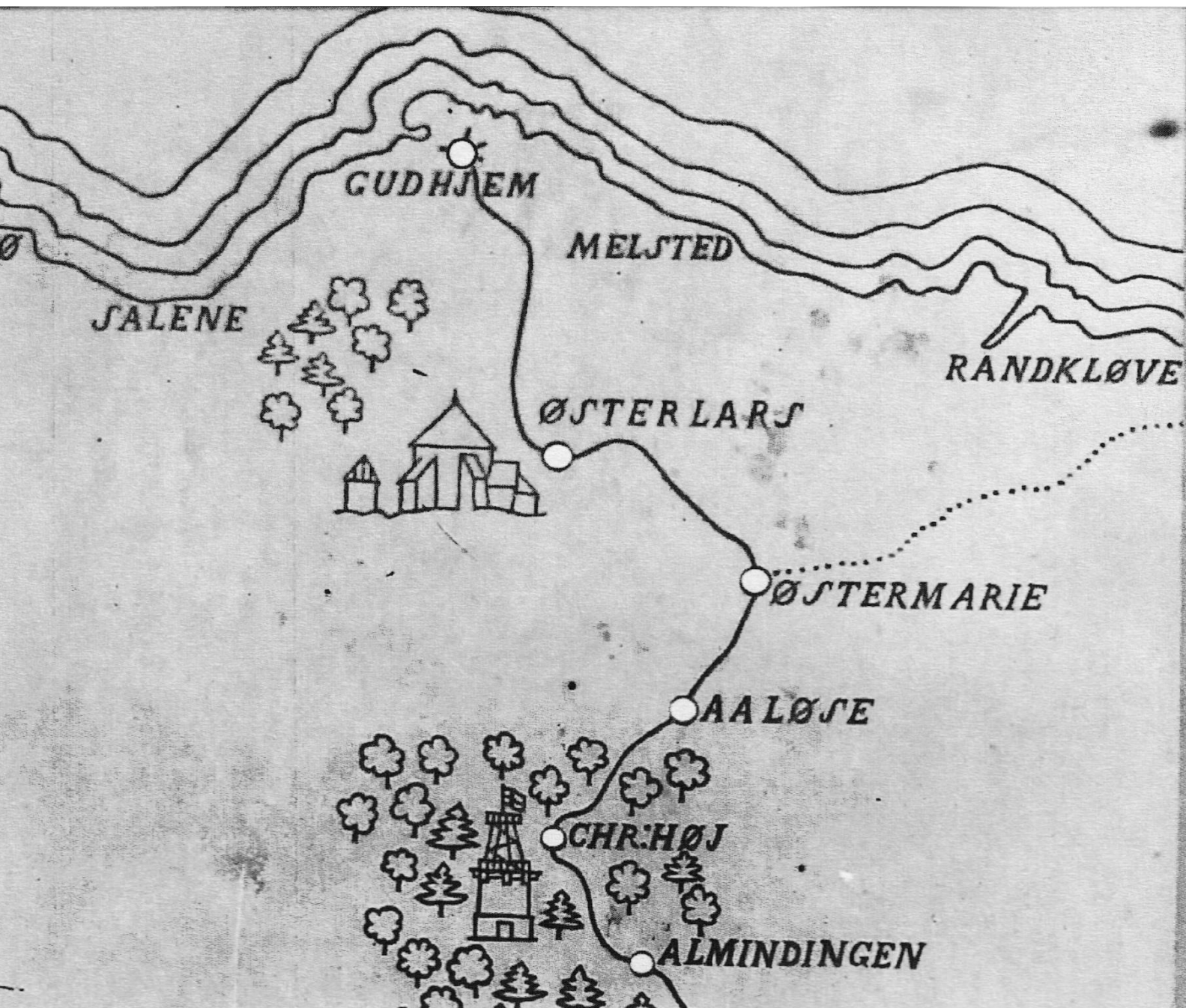

GUDHJEM BY- OG MUSEUMSFORENING

ÅRSBERETNING

Ordinær generalforsamling

13. marts 2025 kl. 19.00

Dagsorden:

Valg af dirigent

Beretning

Plan for foreningens arbejde med Gudhjems fremtidige udvikling

Regnskabsaflæggelse

Fastsættelse af kontingent for det efterfølgende kalenderår

Indkomne forslag, bestyrelsens forslag

Vedtagelse af bestyrelsens størrelse (min. 7/max. 9)

Valg af bestyrelsesmedlemmer (4 vælges i ulige år. Øvrige vælges i lige år).

På valg: Birgitte Eybye Nielsen, Käthe Bruun Jensen, May Bjørn Riis, Hanne Strøby

Valg af suppleanter

1. suppleant for 2 år og 2. suppleant for 1. år

På valg: Mads Randbøll Wolff som 2. suppleant, pladsen som 1. suppleant er vakant.

Valg af revisor (vælges for 1 år)

Eventuelt

Uddeling af Gudhjemprisen og forskønnelsesprisen 2024

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Årsberetning 2024

Indledning

Ved generalforsamlingen den 3. marts 2024 blev Anita Holm, Hans Jørgen Jensen, Hans-Martin Bloch, Ole Stigemo og Rolf Vitger genvalgt for en toårig periode.

Bestyrelsen konstituerede sig med Ole Stigemo som formand, Hans Jørgen Jensen som næstformand og kasserer og Hanne Strøby som sekretær.

I 2024 er Karina Elkjær udtrådt af bestyrelsen, og 1. suppleant Birgitte Eybye Nielsen er indtrådt i bestyrelsen i hendes sted. Malene Kyed blev hermed ny 1. suppleant, men er efterfølgende også udtrådt og erstattet af Mads Randbøll Wolff.

Arbejdet i foreningen er organiseret i tre områder:

Bygruppe – koordinator Hans Jørgen Jensen

Museumsgruppe – koordinator Ole Stigemo

Kommunikationsgruppe – koordinator Hanne Strøby

I forbindelse med konstitueringen, skal bestyrelsesmedlemmerne og suppleanterne meddele, om de ønsker at indgå i bygruppen eller museumsgruppen frem til næste konstituering.

De enkelte opgaver løses i en række arbejdsgrupper, hvor foreningens øvrige medlemmer kan melde sig som frivillige. Ved årets udgang var følgende tilmeldt arbejdsgrupperne:

Bygruppe

Trafikgruppe: Hans Jørgen Jensen, Flemming Willum Nielsen, Claus Andersen.

Bopælspligtgruppe: Henrik Eybye, Kåthe Bruun Jensen, May Bjørn Riis, Peter Stange Jensen, Hans Jørgen Jensen og Kirsten Laurberg Lund.

Grøn Gruppe: Susanne Bloch, Birgitte Eybye, Jens Rasmussen.

Ad hoc biblioteksgruppe: Bjarne Bruun Jensen, Mads Wolff, Ole Stigemo, Hans Jørgen Jensen, Svend Torben Jensen, Kirsten Sode og Jørgen Koefoed.

Museumsgruppe

Museumsdrift: Ole Stigemo, Hanne Strøby, Anita Holm, Rolf Vitger, Birgitte Eybye, Gugga Zakariasdottir, Johnny Carlsen.

Lokalhistorie: Ole Stigemo, Finn Mogensen, Mai-Britt Löwe Clausen, Kirsten Laurberg Lund.

Bygning, inventar og udearealer: Ole Stigemo, Bent Jensen, Kenneth Jensen.

Museumsværter: Anita Holm, Rolf Vitger, Birgitte Eybye, Anzi Burgedahl, Jørgen Koefoed, Susanne B. Frederiksen, Lis Frederiksen, Anne Gjendal, Annette Hammer, Bjørn Gjendal, Kirsten Hansen, Rainer Stange, Sumi Skovgaard, Marianne Munch, Pia Selander, Ole Stigemo

Arrangementsgruppe: Hanne Strøby, Anita Holm, Ole Stigemo, Jørgen Koefoed.

Kommunikationsgruppe består af Ole Stigemo, Hans Jørgen Jensen og Hanne Strøby

Museet og Lokalhistorie

Vision for Gudhjem Museum

- At Gudhjem Museum kan danne ramme for skiftende udstillinger med kunst og kunsthåndværk, kulturhistoriske udstillinger, foredrag, debatmøder, musik mv., som er attraktive for lokalbefolkningen og gæster
- At Gudhjem Museum tænker Gudhjemegnens position i kunstlivet og byens image omkring "Bornholmerskolen" ind i deres udstillingsplanlægning
- At Gudhjem Museum giver unge og nye talenter på Bornholm inden for kunst og kunsthåndværk mulighed for at udstille
- At Museumsbygningerne og den omgivende Skulpturhave og Sommerfuglemark fremstår attraktivt
- At den fredede stationsbygning er velbevaret og kulturarven formidles i respekt for de intentioner, der lå bag erhvervelsen af stationen til museumsformål

En lang succes

Overordnet set kan 2024 beskrives som "fremgang på alle parametre".

Antallet af udstillinger var ekstraordinært højt. Udstillingssæsonen blev udvidet med to måneder, så museet var åbnet helt frem til og med juledagene. Der kom langt flere gæster på museet og salget af værker satte rekord. Endelig var det gennemsnitlige besøgstal pr. åbningsdag også højere i år end de foregående 3 år.

Der er flere mulige årsager til fremgangen. En aftale med Bornholms Museumsforening om gratis adgang for dennes medlemmer er en del af forklaringen. Men besøgstallet er steget mere end disse gæsters antal. Udstillingernes relevans for publikum har givet spillet ind sammen med den udvidede åbningsperiode. Endelig kan en forbedret indsats gennem annoncering og synlighed i bybilledet have spillet ind. Mest sandsynlig er nok en kombination af disse faktorer.

I 2025 vil museet forsøge sig med ændringer i åbningsdage og tider. Torsdag erstattes af mandag og åbningstiden vil variere med ny åbningstid de fleste dage fra 10-15 mod tidligere 13-17, som dog bevares for fredagenes vedkommende. I ydersæsonerne forår og efterår er dagene begrænset til fredag – søndag.

Kunstudstillinger 2024 i salen

- **23. Marts – 21. april: Naturens skjulte hemmeligheder – Alena Wills - stafetten.**
Alena blev den tredje i rækken af yngre bornholmske kunstnere, og hun fik vist sin store tekniske kunnen ved denne udstilling. Gæst og næste års udstiller var Rune Lambrecht, der deltog med et enkelt værk.

Desværre for Alena, var der ikke det store salg af hendes malerier.

- **27. april – 26. maj: Earthbound 4 – med nye medlemmer**
Meget flot udstilling. To nye Earthboundere var kommet til: Julie Thesander (foto) og Maj-Britt Zelmer Olsen (glas) deltog sammen med de gamle kendinge Lone Schiøtz og Eva

Brandt i denne 4. udgave af Earthbound. Vi fik taget behørig afsked med Barbara Sørensen, der var død kort før udstillingen, men hendes malerier indgik i udstillingen. Alle kunstnere "klædte hinanden". Og så var det en udstilling med et meget flot salg. Der blev afholdt en Artist Talk med kunstnerne som Tine Nygaard fra Kunstmuseet stod for.

- **1. juni – 21. juli: LAND - Ben Woodhams**

Udstillingen må siges at være årets clou. Ben Woodhams kunst er højt skattet af publikum. Allerede ved ferniseringen stod 2 – 3 personer og ekspederede salg af hans akvareller. Og han må vel have Gudhjem Museum rekorden for salg som enkelt kunstner. Ved ferniseringen blev hans seneste bog LAND også lanceret. Og den har vi efterfølgende solgt rigtig mange af. Med det kæmpe store arbejde Ben præsterer, må det være dejligt med den store anerkendelse.

Der blev afholdt 2 Artist Talks, hvor Christian Bundegaard og Helene Høm var inviteret til at skabe kontekst til Bens værker. Tine Nygaard faciliterede også denne gang.

- **27. juli – 01. september: Holkahestens Sommerudstilling.**

Udstillingen i år var udover at bringe fornyelse også et farvel til 2 markante bornholmske kunstnere. Inge Lise Westmann og Tonning Rasmussen, der begge blev vist med en mindeophængning.

Øvrige 10 deltagende medlemmer af gruppen var: Hans Munck Andersen, Vibeke Glarbo, Julie Høm, Michael Geertsen, Silas Inoue, Hans E Madsen, Hanne Mailand, Anne Sofie Meldgaard, Gerd Hiort Petersen og Klaus Thommesen. Tre inviterede gæster var: fotografen Nicolai Howalt, der også var gæst i fjor, Peter Frimand, der bl.a. arbejder med installationer og video samt maleren Christoffer Munch Andersen.

Gæster, som museet gerne vil stifte nærmere bekendtskab med, måske som nye medlemmer i sammenslutningen.

Der blev også ved denne udstilling gennemført en Artist Talk, årets sidste, med Tine Nygaard.

Alle Artist talks var velbesøgte.

- **07. september – 20. oktober: WHITE, Kunsthåndværk i verdensklasse**

I et nyt samarbejde med Timmi Kromann præsenterede denne udstilling 13 kunsthåndværkere af 11 forskellige nationaliteter, men alle bosiddende og arbejdende på Bornholm. En udstilling med fornemme værker i keramik, glas, tekstil, træ og ædelmetal. Der er ingen tvivl om, at publikum med "næse" for kunsthåndværk fik en meget fin oplevelse. For nogle vil den måske fremstå list tynd pga. af antallet af værker, men æstetikken var 100% i orden. Også på denne udstilling blev der solgt værker.

Udstillingen indgik programmerne for Bornholm Craft Weeks, Bornholms Kulturuge og European Ceramic Context.

Der blev gennemført to guidede rundvisninger i udstillingen, en i forbindelse med Craft Weeks og en i efterårsferien.

- **26. oktober – 28. december: Grafiske værker - Gudhjem x Baudelaire, Poul Hauch-Fausbøll**

Ikke alt bliver planlagt på forhånd. Over et stykke tid har der været kontakt til Gertrud Hauch-Fausbøll, idet hun meget gerne ville have Poul Hauch-Fausbølls grafiske værker udstillet. Da udstillingskalenderen for 2025 allerede var besat, endte det med, at udstillingen blev sat op som en efterår/vinter udstilling i 2024.

Museet er meget glade for, at vi fik udstillingen etableret, idet de fleste af værkerne er blevet til på "De frie værksteder" der i sin tid lå i Gudhjem. Og Poul Hauch-Fausbølls digte viser jo også tydeligt, hvor meget Gudhjem betød for ham.

Det var en velbesøgt fernisering med oplæsning af Baudelaires og Poul Hauch Fausbølls digte, som de 2 sønner, Morten og Søren, stod for.

For museet blev udstillingen en test på, om vi kan tiltrække gæster om vinteren. Vi synes det gik rimeligt godt, selvom der var nogle dage, der var meget tyndt besøgt. Vores åbningsdage mellem jul og nytår var en succes.

Udstillinger 2024 i stationsbygningen

- **Hele udstillingsåret: Find Motivet**

En lokalhistorisk udstilling som fortsatte fra 2023, der udover at vise malerier af forskellige kunstnere med motiver fra Gudhjem og Melsted, indeholder muligheden for en aktivitet. Der var udarbejdet en pjece, som byens gæster kunne bruge som vejviser til at gå på opdagelse i byen og finde de steder, kunstnerne stod, da de malede billedet.

- **23. april – 20. oktober: Steget op af havet, værker af Aage Schad**

En fin udstilling, som fik trukket Schads særlige kunstneriske udtryk frem i lyset. Hans skulpturer fremstillet af naturmaterialer er noget ganske særligt. Der var stort fremmøde til foredrag i Bornholms Kulturuge om hans kunstneriske udtryk, som Lotte Nishanthi Winther fra Kunstmuseet stod for.

- **26. oktober – 28. december: Udstilling af årets gaver**

Aage Schads udstilling blev afløst af en præsentation af udvalgte donationer, som museet modtog i løbet af året.

Udstillinger 2025

05. april – 04. maj: "Udtræk af landskab", Rune Lambrecht, stafetudstilling i salen. Find Motivet fortsætter i vestibulen. Sommerfuglefotos af Michael Stoltze i andre rum i stationen.

10. maj – 08. juni: Mindeudstilling for Frands Guldmann i salen. Carl Oscar Lemvig i vestibulen og Sommerfuglefotos i andre rum.

14. juni – 20. juli: 150 års mindeudstilling Olga Lau i salen. Gudhjems stærke kvinder i stationen indtil 19. oktober.

26. juli – 31. august: Holkahesten i salen.

01. september – 19. oktober: "Tekstur", Bornholmsk kunsthåndværk og fotos i salen.

Renovering

Vi havde følgende på listen:

Brøstensbelægning foran udstillingssal renoveres.

Udarbejdelse af plan for udendørs siddeplads bag glasgang/udstillingssal.

Ændring af bogcafeen med plads til flere bøger.

Informationsskilte i udstillingerne suppleret med sprogversioner eng/tysk.

Vi nåede i 2024 at få renoveret fuger i stationsbygningen, samt dræn/afløb foran den tidligere hovedindgang. Tætning af ovenlysvinduer i salen. Bogcafeen blev ændret og oversættelse af informationsskilte er påbegyndt.

Brostensbelægning og plan for udendørs siddeplads henstår fortsat.

Lokalhistorie

Vision for Gudhjem Lokalhistoriske Arkiv

- Den del af Gudhjems kulturarv, som opbevares på Gudhjem lokalhistoriske Arkiv, er sikret for fremtiden
- Samlingen er tilgængelig for offentligheden og stilles til rådighed for forskning og bearbejdning
- Samlingen og de forskningsmæssige resultater formidles, så de skaber positiv opmærksomhed om Gudhjem-Melsted området
- Formidlingen af den lokale kulturarv tiltrækker turister, der får en positiv oplevelse af høj kvalitet
- Historisk interesserede opsøger Gudhjem lokalhistoriske Arkiv, når de søger oplysninger om den lokale kulturarv.
- **Ny film om Almindig-Gudhjem Jernbane**
I samarbejde med CARLSENFILM og Bent Boesen har museet produceret en ny lokalhistorisk film "På sporet af sporet". Filmen blev færdig i ultimo december og havde premiere i Scala Gudhjem den 18. januar 2025 for en fyldt biografsal. Filmen som har modtaget støtte fra Bornholms Regionskommune kan fremover ses i ventesalen.
- **Bogudgivelse om Jantzens Hotel**
En redaktionsgruppe er ved at lægge sidste hånd på en udgivelse om Jantzens Hotels historie. Bogen trykkes hos Hakon Holm i Rønne og har modtaget et økonomisk bidrag fra Jantzens Hotel til udgivelsen. Der planlægges "releaseparty" på hotellet omkring påske 2025.
- **Øvrige opgaver**
I 2025 vil der blive arbejdet med Paul Hauch-Fausbølls digte relateret til Gudhjem. Målet er at samle indholdet af de forskellige digtsamlinger i én ny samlet udgivelse. Digtene og de grafiske tryk i disse, har været udgivet i meget små oplag, og inden disse måske ikke længere er tilgængelige, synes vi det er vigtigt lokalhistorisk at tage vare på dem, så de er tilgængelige fremadrettet.

Der arbejdes hver torsdag formiddag i den lokalhistoriske gruppe, som løbende modtager materiale, der registreres, arkiveres og lægges på hjemmesiden Gudhjem Arkiv, ligesom gruppen laver oplag til den lokalhistoriske Facebookgruppe.

Særarrangementer

Foredrag – workshop - debat og Jul i den gamle station.

- **Foredrag om bopælspligt**

Under overskriften "Bopælspligt som planlægningsværktøj i landdistrikterne – en fugl på taget eller en gøgeunge i reden?" havde vi inviteret forskere fra Center for regional- og turismeforskning på besøg den 24. januar. Efter en introduktion til emnet og forskningsprojektet var der workshop, hvor deltagerne bidrog med deres erfaringer og oplevelser omkring emnet, som er blevet inddraget i projektet efterfølgende.

- **Østersøen i forandring**

Den 8. februar havde vi besøg af de to marinbiologer Magnus Heide Andreasen og Marie Helen Birk delte ud af deres viden om livet i havet omkring os. Dette arrangement modtog økonomisk støtte fra Christiansøfarten.

- **Julehygge i den gamle station**

En gruppe af museets frivillige havde pyntet stationsbygningen og arrangeret lege, konkurrence og klippe-klistre aktivitet den 7. december. Samtidig var der rabat i museumsbutikken på de allerfleste varer. Adgang var gratis og museet serverede varme drikke og småkager til gæsterne.

- **Særarrangementer i forbindelse med udstillingsaktivitet**

Et samarbejde med Bornholm Kunstmuseum har betydet, at aktiviteterne med formidling i forbindelse med udstillingerne er øget i 2024. Kunstmuseet har således stået for både Artist Talks og foredrag.

UDEN FRIVILLIGE – INGEN MUSEUMSAKTIVITET

I skrivende stund, er der ca. 39 personer der yder en frivillig indsats i Gudhjem By- og Museumsforening.

14 af disse er billettører/museumsværter, der deler vagterne på museet. Og det er sagt før, - uden dem – ikke noget museum. Så vi skal være meget glade for, at der findes personer, der kan se værdien i, at vi har Gudhjem Museum med det kunst- og kulturhistoriske indhold, det kan byde på.

En meget stor tak til dem.

De øvrige fordeler sig på Bygruppen med undergrupper og Museumsgruppen med undergrupper, Kommunikationsgruppen samt Arrangementsgruppen.

Donationer og lån i 2024

- **Donationer:**

Vi er i høj grad blevet begavet med kunstværker og dokumenter i løbet af 2024, og donationerne bestod af:

En stor samling på ca. 25 værker af Carl Budtz-Møller, samt dokumenter, skænket af Lisbeth Harbirk.

Et maleri af Ernst Køie, samt næringsbrev m.m., skænket af Jens Blåmann.

En træskulptur af Aage Schad, skænket af familien.

Maleri af Aage Schad, skænket af Agnethe Stange.

Tre tryk af Ernst Køie samt digte med dedikation, skænket af Ilse Hartman.

Malerier med Gudhjem motiver doneret af henholdsvis Tina Larsen og Bent Pedersen.
Bog om røgerier fra Helmuth Prüssing.

- **Lån:**

Vi takker Sheena Inoue for lån af skulpturen "Brønd", udført af kunstneren Jun-Ichi Inoue.

Ligeledes takker vi Marie Inoue for lån af skulpturen "Klokkeophæng" af Ole Christensen, som blev opstillet foran museet i forbindelse med udstillingen "HUNDREDE OG HALV-FEMS" i 2022.

Og endelig, også i år tak til Pauli Larsen for at medvirke med sin model af damplokomotivet i optagelserne til filmen På sporet af sporet og for at deltage i forbindelse med filmplanlægningen.

Byforeningsarbejdet 2024

Vision for byforeningsarbejdet

- Vi vil arbejde for, at Gudhjem og Melsted bevarer deres historiske og kulturelle særpræg, samtidig med at vi inden for denne ramme udvikler løsninger og forslag til de udfordringer, vi mødes af nu og fremover
- Levebetingelserne for borgerne i Gudhjem og Melsted skal opleves som attraktive
- Besøgende skal opleve et område, der sætter det samlede miljø højt – til glæde for alle, der færdes i det

- **Et år med fokus på borgerinddragelse**

I arbejdet med bevaring og udvikling af øens lokalsamfund bliver det stadig tydeligere, at en god dialog med Bornholms Regionskommune er et must. Truslen om lukning af én eller flere biblioteksfilialer viste med al tydelighed, at der i såvel Gudhjem som rundt omkring i øens øvrige lokalsamfund findes masser af god energi og vilje til at bidrage, når det gælder.

Tidligt i 2024 blev GBM's bestyrelse opmærksom på, at byens bibliotek for alvor var truet af lukning. Den direkte trussel gemte sig dog godt i en såkaldt strategi for de bornholmske biblioteker. Af denne kunne man heller ikke læse at Gudhjem Bibliotek stod foran en lukning, - men der skulle ikke ret megen fantasi til at regne ud, at det især var de mindste biblioteker, der var i fare for lukning.

Da vi fandt ud af dette, forsøgte vi en direkte dialog med Bornholms Biblioteker, hvis nye chefbibliotekar havde arvet en tvungen opgave fra den afgangende, og med en udvalgsbeslutning, der viste sig at hvile på et noget tvivlsomt grundlag.

Vi fik nedsat en ad hoc arbejdsgruppe med Bjarne Bruun Jensen som tovholder. Der blev holdt mange møder, skrevet mange læserbreve, og trukket i alle de tråde, vi kunne. Det er værd at fremhæve at vi meget tidligt fik etableret et rigtigt godt samarbejde med Svanekerne, der på samme måde som Gudhjem gik rundt med en trussel om at miste deres fine lokale bibliotek.

På et tidspunkt valgte vi at invitere alle de andre "biblioteksbyer" til fællesmøde om fremtiden for alle øens biblioteker, - og her oplevede vi det særligt positivt, at selv de store byer som Rønne og Nexø bakkede fuldt op om vores ønske om, at ALLE biblioteker skulle bevares. Det endte med en stærk fælles udtalelse der vidnede om et flot sammenhold på øen. Et sammenhold, der blev yderligere forstærket via en opbakning fra Bornholmske Borgerforeningers Samvirke. Ligeledes var meget vi glade for den opbakning som Bornholms Ældreråd meldte ud.

Forløbet omkring bibliotekernes fremtid har medført, at vi i bestyrelsen er enige om, at vi gerne vil forsøge at løfte en mere generel ø-dækkende diskussion omkring "god borgerinddragelse". 2025 er valgår, - så der bliver al mulig grund til at holde politikerne op på løfter om forbedringer på dette felt.

Et andet område hvor vi har oplevet at borgerinddragelse kan være en svær sag for det kommunale embedsværk, er BOFA's affaldssortering. En kombination af smalle og stejle gader gør det udfordrende for skraldebilerne at komme rundt. BOFA ønsker derfor at etablere et antal såkaldte Miljø'er rundt omkring i Gudhjem og Melsted. Vi har i foreningsregi protesteret over såvel placering som størrelse af nogle af Miljø'erne. Især placeringen af en Miljø ved det smukke gamle Gudhjem Røgeri mener vi er helt gal. På et af

de mest befærdede strøggader imellem de to havne bliver man blive mødt af en mur af store affaldscontainere det stjæler udsigten over havet. Der har været afholdt mange møder, og vi har måttet hive oplysninger om kapacitetskrav mm. ud af BOFA. Forhåbentligt lander vi med en æstetisk løsning som alle kan leve med. Vi ser spændt frem til en sommersæson, hvor skraldebilerne for alvor udfordres af byens sommertrafik og parkering.

- **Trafikregulering der virker**

Bedre sent end aldrig er der et ordsprog der lyder. Forud for sommersæsonen 2024 var vi blevet lovet en udvidelse af initiativet omkring den såkaldte "beboerkørsel". Efter et par succesfulde år med begrænset kørsel i Løkkegade og Sct. Jørgensgade, blev denne ordning også indført i området Holkavej-Bokulvej samt i gaderne Kirkevej, Lillevang og Grevens Dal. Skiltene kom først op i slutningen af juli, - men den umiddelbare reaktion fra beboere i disse områder var at "det virker".

Vi kan jo bare konstatere at vi stadig har alt for meget unødigt kørsel ned igennem byen. Rundt regnet 2.000 biler kører ned igennem byen hver dag i højsæsonen, hvoraf en meget stor del må konstatere, at der ikke er ledige p-pladser, hvorfor de må returnere og finde p-plads ovenfor byen. Her fungerer især Melstedbakkeparkeringen som den helt store "aflastningsparkering". Vi forsøgte igen, igen at få kommunen overbevist om, at der burde indføres såkaldt dynamisk skiltning, hvor vejbanefølere og elektronik vil kunne guide bilister, så de undlader at køre forgæves ned.

Flemming Willum Nielsen fik egenhændigt undersøgt priser og sikret, at BRK's medarbejdere fik indsigt i tilsvarende system, der virker andre steder. Det hele vil kunne etableres for 5-600.000 kr. og vil nemt kunne dækkes af de p-afgifter, der kommer ind via betalingsparkeringen ved Røgeriet. Men lige meget hjalp det. BRK skal spare – og administrationen ser ikke de samme muligheder som os. Endnu ☺

Da der tilbage i midt-nullerne blev indført betalingsparkering i Gudhjem var det med lovgivning om, at indtægterne skulle anvendes til lokale forbedringer. Det løfte blev holdt i de første 3-4 år, hvorefter indtægterne siden er forsvundet ind i kommunens samlede budget.

- **Bopælspligt og nyt fokus på kriterier for anvendelse af helårshuse**

Arbejdet med at sikre at reglerne for bopælspligten i Gudhjem-Melsted fik et ekstra nyk i 2024. Det flerårige positive samarbejde med kommunens såkaldte juridiske team blev "sat på formel". Fra BRK har vi nu et skema der er nemt at udfylde, og arbejdet er i 2024 blevet udvidet til ikke kun at omhandle den såkaldte 180-dages regel, dvs. at man som boligejer har pligt til at et helårshus bebos min. 180 dage af året – og vel at mærke fordelt hen over året. Dertil kommer et nyt fokus på boligejere, der forsøger at omgå anvendelsesreglerne ved f.eks. at indrette en mindre del af huset til en lille helårslejlighed, mens resten af året at blive anvendt til ejers sommerhus. En konsekvens af dette har igennem årene været at flere store familiehus eksempelvis er endt som feriehus suppleret af en étværelses helårslejlighed. En sådan praksis får huspriserne til at stige unødigt, på sammen måde som f.eks. ulovlig udlejning via AirB&B.

Vi hører det tit fra de store byer som Venedig, Barcelona, Amsterdam og Paris – hvor byerne blive udtømt og huspriserne stikker af. Men også i mindre skala kan det mærkes, når husene ikke er disponible for almindelig helårsbeboelse. Et andet fokus er erhvervsjendomme, der ikke nødvendigvis blive brugt til erhverv, men i stedet anvendes som sommerhus. Det gør det f.eks. svært for interesserede nye erhvervsdrivende at finde lokaler i byen – og er ligeledes med til at presse prisen på de få erhvervslejemål der måtte findes.

- **Lokalsamfundspuljen 2024**

Gudhjem-Melsted modtog i 2024 46.940 kr. fra BRK's Lokalsamfundspulje. Det var efter en beskæring af den samlede pulje med ca. 25%.

Hvert år er disse midler med til at gøre det frivillige arbejde i lokalsamfundene på Bornholm lidt sjovere.

Efter ansøgning fra en række af byens foreninger/netværk valgte bestyrelsen at støtte flg.:

Open air – biograf i Holkadalen arrangeret af Scala gudhjem, Gadeteaterforestilling med Rakkerpak arrangeret af Undreværket, ligeledes i Holkadalen samt årets byfest initieret af medlemmer af Gudhjem Erhverv. Disse 3 succesfulde events samlede op imod 1.500 gæster!

Af andre tiltag der fik støtte kan nævnes ny julebelysning ved indkørslen til byen, nyt sand på beachvolleybanen, genoptryk af den populære gratis brochure "Gudhjem til fods", samt et mindre bidrag til forarbejdet omkring oplæg til Klimasikring og vision for Gudhjems Skærgård. Sidstnævnte vil blive præsenteret som debatoplæg i foråret 2025, med et særdeles aktuelt tema med tanke på BRK's fokus på Klima- og Kulturarvssikring af øens granithavne.

Kommunikation

Kommunikationsgruppens grundlæggende opgave er at understøtte foreningens to kerneområder: Museumsdrift og Byforeningsarbejde. Det gør gruppen ved at informere og formidle de tiltag, som de to grupper sætter i værk.

Vision for kommunikation

- Alle, som har bopæl i Gudhjem-Melsted området kender Gudhjem By- og Museumsforening og ved, hvad foreningen står for og arbejder med
- Et flertal af husstande i området er medlem af foreningen
- Alle med anden tilknytning end bopæl til området Gudhjem-Melsted (ferieboligejere og faste sommergæster) har hørt om foreningen, og en større andel af disse er medlemmer
- Alle, såvel beboere som feriegæster på Bornholm er informeret om museet og dets udstillinger
- **Hjemmesiden www.gudhjemmuseum.dk**
Hjemmesiden, som er vores primære informationskanal, dækker alle foreningens aktiviteter og bringer orientering om både, hvad der sker i forbindelse med byarbejdet, og om museets aktiviteter. Dermed giver den informationer om relevante emner for byens borgere, men er samtidig en markedsføringskanal over for turister, der søger information om aktuelle udstillinger og åbningstider.

I 2024 er hjemmesiden løbende blevet opdateret

Statistik fra hjemmesiden

- Antal sidevisninger: 68.418 (2022: 32.735)
- Antal unikke brugere: 20.806
- Antal nyhedsartikler: 20.

Resultatet er tilfredsstillende i forhold til de opstillede mål.

Bemærk, at der mangler data vedr. 2023 på grund af ændrede opgørelser fra Google Analytics.

Mest besøgte side er forsiden efterfulgt af Museum og Åbningstider og, herefter følger de enkelte udstillinger og lokalhistoriens undersider. Dette underbygger, at hjemmesiden især bliver brugt af vores gæster, som vil besøge Gudhjem Museum.

Nye brugere kommer i 2024 primært fra "organiske søgninger". Dvs. at man søger Gudhjem Museum på fx Google og finder vores hjemmeside. Mange finder os også ved at taste adressen www.gudhjemmuseum.dk, En del kommer via Facebook og fra betalte annoncer på Facebook. Enkelte er fra henvisninger fra andre hjemmesider.

I løbet af året er der offentliggjort 20 nyhedsartikler (2023: 13) med information om stort og småt i regi af både museum og byforening, og alle årets udstillinger er beskrevet med præsentation af kunstnerne.

- **Sociale medier**

Facebooksiden "Gudhjem Museum og by" havde pr. 31/12 - 2024 1.044 følgere mod 892 året før. Stigningen i antal følgere på 17% er acceptabel, og aktiviteten i form af likes og kommentarer er ikke tilfredsstillende. Lokalhistorisk gruppe er også repræsenteret på Facebook som en gruppe, der i dag har 657 medlemmer mod 640 i 2023.

På Instagram har vi 700 følgere mod 598 for et år siden, svarende til en stigning på 17%.

Rækkevidde på sociale medier:

Facebook: 41.673 = + 23%. Instagram: 2.627 = -88,3%

Interaktioner på sociale medier:

Facebook: 4.664 = - 24,5%. Instagram: 1.105 = +100%

Besøg på side:

Facebook: 5.105 = +17,1%, Instagram: 625 = -12,2%

Overordnet set bør tilstedeværelsen på de sociale medier forstærkes, men som på alle andre områder er det et spørgsmål om knappe ressourcer, når alt arbejde udføres som frivillig indsats.

- **Nyhedsbreve**

Vi har nu 562 registrerede modtagere – en fremgang på 15. Der er udsendt 3 egentlige nyhedsbreve i 2024 og 9 andre meddelelser, såsom invitationer til udstillinger og møder samt orientering om enkeltarrangementer. Det var planen, at ordinære nyhedsbreve skulle udsendes 4 gange årligt, noget vi vil bestræbe os på at opfylde igen i 2025. Det er bl.a. her vi kan synliggøre bygruppens arbejde. Nyhedsbrevene er desuden med til at øge trafikken på hjemmesiden med links til, hvor man kan læse mere.

Åbningsprocenten ligger i gennemsnit på 67,7%, hvilket er fint sammenlignet med tilsvarende aktører, hvor åbningsprocenten angives til 48,2%.

- **Udgivelser**

Generel folder om Gudhjem Museum blev revideret og udvidet med tysk og engelsk tekst. Udgivelsen var klar til starten på udstillingssæsonen. Folderen er distribueret til turistinformationerne på øen og er indgået i en aftale med en række andre museer og udstillingssteder på øen om synliggørelse af hinanden. Distribution i Gudhjem er foretaget i sammenhæng med distribution af udstillingsplakater, som varetages af en gruppe museumsværter.

Et kort til velkomstmapper blev udarbejdet og i en kort periode udleveret til nye borgere i byen. Opgaven med opsøgende arbejde er dog ikke gennemført som planlagt og er stillet i bero.

Desuden er der produceret plakater og postkort til alle udstillinger og til enkelte arrangementer.

- **Markedsføring 2023**

Betalt markedsføring bestod af 1/3-sides annonce i publikationen Destination Bornholm, samt en række 1/4 sides annoncer i 8 udgaver af Denne Uges Bornholm i forbindelse med udstillinger. Desuden er der købt synlighed for opslag på Facebook.

- **Pressearbejde**

Vi har udsendt pressemeddelelser i forbindelse med alle udstillinger og arrangementer, som i de fleste tilfælde også er blevet bragt i øens medier.

- **Andre aktiviteter**

Der er foretaget opdatering af diverse kalendere, og foreningens arrangementer fremgik således også i eventkalender på www.bornholm.info, på app'en Bornholm og i Bornholms Tidendes "Det sker". Museets profil på Google opdateres også løbende med åbningstider.

I 2024 har vi som noget helt nyt forsøgt os med opsætning af stort banner foran museet ved hver ny udstilling for på den måde at gøre forbigående opmærksom på museet.

Både den øgede annoncering i Denne uges Bornholm og opsætning af banner er aktiviteter, affødt af konklusionerne på den publikumsundersøgelse, vi foretog i 2023.

En ny folder til brug for hvervning af nye medlemmer og frivillige er ligeledes klar til distribution.

Projekter

- **Gudhjem - Skærgårdsbyens fremtid**

Et projekt hvor MAST arkitekter er rådgivere.

I projektet udvikles forslag til koncept og ny helhedsplan for Gudhjems havnefront og kystlinje – fra Silopladsen til Nørresand.

Forslaget kan tjene som værktøj til styring af fremtidige projekter og investeringer i området, herunder den kystsikring, der bliver behov for.

Det er muligt at gennemførelsen af en fremtidig kystsikring, vil have indflydelse på de områder der ligger nær havet i dag.

Hvad er mulighederne så med disse. Det er det, der arbejdes på at få nogle bud på, i forhold til hele området langs Gudhjems kystlinje, for den del der vil blive berørt af fremtidige havstigninger.

Projektet har modtaget støtte fra EU gennem bevilling fra LAG-Bornholm. Det samlede budget udgør 160.000 kr., hvoraf Arkitektforeningen kommer med 80.000, LAG-Bornholm har givet tilsagn om 60.000 kr. og egenfinansieringen/Lokalsamfundspuljen bidrager med 20.000 kr.

Økonomi og besøgstal

Regnskabsmæssigt kom Gudhjem By- og Museumsforening ud af 2024 med noget der ligner en rekord. Det gælder såvel omsætning som resultat. Den samlede omsætning lå tæt på 1 mio. kr. mod normalt 3-400.000, og resultatet viser et overskud på ca. 120.000 kr.

Det kommunale driftstilskud lød på 173.000 kr. mens entréindtægt steg fra 70.000 kr. i 2023 til 150.000 kr. i 2024. Sidstnævnte skyldes ikke mindst en rekord lang og flot udstillingssæson og et givtigt samarbejde med Bornholms Kunstmuseum. Et samarbejde der sikrede Gudhjem Museum ca. 700 ekstra gæster i 2024.

Det samlede besøgstal for 2024 landede på knap 4.600 mod 2.800 i 2023.

Den helt store overraskelse var dog vores indtægter via formidling af salg af kunst fra udstillerne. Normalt beregner vi en indtægt på 15-20.000 kr. på den konto, - men de flotte udstillinger i 2024 medførte et ekstraordinært stort salg og bidrog til resultatet med godt 100.000 kr. En kæmpe tak til samarbejdet med såvel Bornholms Kunstmuseum som med de mange udstillere der på denne vis har bidraget til at 2024 blev et særligt godt økonomisk år for driften og Gudhjem Museum.

Medlemstallet lyder ved udgangen af 2024 på 370, hvilket er en lille men ikke alarmende nedgang.

På udgiftssiden har vi måttet bruge ca. 50.000 kr. til at afbøde udfordringer med vand. Ovenlysvinduerne er blevet tætnet og et nyt dræn foran stationsbygningens gamle hovedindgang skal sikre at der ikke løber vand ind den vej ved kraftig regn, og bygningen er af mureren gjort klar til forårets kalkning, som på vanlig vis planlægges at ske via frivilligt arbejde.

I 2024 har vi løbende valgt at overføre en del af formuen på fastrentekonto, hvilket har bevirket en renteindtægt på godt 24.000 kr.

Med årets resultat er foreningens formue godt 1,4 mio. kr.

Afslutning og tak

Vi takker Bornholms Regionskommune for det årlige tilskud til Gudhjem Museums drift, alle årets udstillere, samt fonde og privatpersoner, der har betænkt museet i 2024.

Gudhjem Museum er siden starten i 1969 drevet udelukkende ved frivilligt, ulønnet arbejde af en lang række borgere og venner af Gudhjem-Melsted. Vi retter en varm tak til alle, der har bidraget i 2024, såvel billettører som andre aktive i vores arbejdsgrupper m.fl., der sammen med bestyrelsen har skabt årets resultater.

Bestyrelsen

Ole Stigemo - Hans Jørgen Jensen - Hanne Strøby – Birgitte Eybye Nielsen
Hans-Martin Bloch - Anita Holm - Käthe Bruun Jensen
May Bjørn Riis - Rolf Vitger

Gudhjem By- og Museumsforening

info@gudhjemmuseum.dk

www.gudhjemmuseum.dk

Plan for arbejdet med Gudhjems fremtidige udvikling

Hvordan kan vi være med til at sikre en udvikling af Gudhjem der gør, at Gudhjem fortsat er et godt sted at bo, og et godt sted at besøge?

Det er det grundlæggende spørgsmål, som vi er optaget i af Gudhjem By- og Museumsforening. I den forbindelse spiller trafikken en stor rolle, og derfor arbejder vi også med at bidrage til at kvalificere udviklingen. Men ingen kan løfte opgaven alene, der er brug for et samspil mellem borgerne og erhvervet i Gudhjem, med turistoperatørerne og ikke mindst med myndighederne og kommunen.

Og vi har brug for, at der bliver lavet et fælles grundlag for en god og positiv udvikling, der holder fast i, at Gudhjem skal være et godt sted at bo, et godt sted at drive erhverv og et godt sted at besøge. Der er bl.a. behov for at arbejde videre med den 50-punkts plan, som erhvervet og Gudhjem By og Museumsforening tidligere har udarbejdet.

Udvikling uden plan risikerer at føre til afvikling, eller i bedste fald tilfældig knopskydning.

Vi har med andre ord brug for at skabe en fælles udviklingsplan sammen. Vi vil, som det første, invitere Gudhjem Erhvervsforening til dialog og samarbejde om, hvad vi sammen kan gøre for at få udarbejdet en helhedsplan for Gudhjem i forhold til trafik, og udvikling til gavn for beboerne, for erhvervet og for de, der kommer og besøger vores by.

Vi vil herefter, i samarbejde med erhvervet søge dialog med kommunen og arbejde for en helhedsplan for Gudhjem.

Udgangspunktet for Gudhjem By- og Museumsforening er:

- at Gudhjem er et godt sted at bo, med gode tilbud og et aktivt fritids- og foreningsliv, som også er den bedste opskrift for et sted, der er værd at besøge
- at vi er glade for, at der er så mange mennesker, der gerne vil besøge Gudhjem, og vi vil gerne være med til at give dem en god oplevelse
- at vi er glade for vores erhvervsliv i Gudhjem. Erhvervslivet er med til på forskellig vis, at gøre det godt at bo i Gudhjem. Det gælder både helårserhvervene og sæsonerhvervene.

Erhvervslivet skal have gode og forudsigelige rammer for deres virke, og det er vi i Gudhjem By- og Museumsforening meget opmærksomme på.

Og der er udfordringer, som er vi nødt til at finde løsninger på:

1. trafikalt trængsel i højsæsonen, herunder som følge af både korttids- såvel som langtidsparkering
2. behov for en bedre trafikregulering, der giver et godt flow af gæster og parkeringsmuligheder for fastboende
3. der er foretaget flere forbedringer i forhold til trafikreguleringen, men der mangler fortsat intelligent parkeringsskiltning og ikke mindst en bæredygtig shuttle-bus ordning mellem parkeringspladserne oven for byen og havnen.
4. tidsafgrænsning for betalingsparkeringszonen kan evt. udvides.
5. udvidelse af betalingsparkeringszonen kombineret med beboerlicens
6. anvendelse af kommunens provenu fra parkeringsbetalingen til forbedring af forholdene i Gudhjem
7. støj og luftforurening.
8. Og ikke mindst et presserende behov for at klimasikre Gudhjem havn.

Løsninger herpå skal efter foreningens opfattelse tage hensyn til byens autenticitet, være miljørigtig og æstetisk.

På den baggrund håber vi, at vi i Gudhjem By- og Museumsforening, i samarbejde med Erhvervsforeningen og Bornholms Regionskommune, kan få igangsat arbejdet med en helhedsplan for Gudhjems udvikling.